

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 01 – 314
Podgorica, 22.03.2013. godine

REVIDIRANI FINANSIJSKI PLAN
AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
ZA 2013. GODINU

Podgorica, mart 2013. godine

UVOD

Savjet Agencije za elektronske medije usvojio je Finansijski plan Agencije za elektronske medije za 2013. godinu (broj 01-844 od 24.09.2012. godine) koji predviđa da Agencija stiče sredstva iz:

- 1) jednokratnih naknada za registraciju pružalaca AVM usluga;
- 2) godišnjih naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga (naknade za emitovanje, naknade za pružanje AVM usluge na zahtjev);
- 3) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Usvojeni plan se zasnivao na rješenjima sadržanim u Zakonu o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11 i 53/11).

Ovaj plan je Skupština Crne Gore usvojila u decembru 2012. godine (Odluka o usvajanju Finansijskog plana sa Programom rada Agencije za elektronske medije za 2013. godinu (br. 00-72/12-35/3 od 28.12.2012. godine, objavljena u "Sl. list Crne Gore", br. 01/13).

Istovremeno, Skupština Crne Gore je usvojila Zaključke povodom razmatranja finansijskih planova regulatornih tijela za 2013. godinu (akt broj 33/12-2/48 od 28.12.2012. godine, objavljen u "Sl. list Crne Gore", br. 04/13). Predmetnim zaključcima, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, je zadužen da „u sklopu potrebe racionalizacije potrošnje, cijeneći aktuelni socio-ekonomski ambijent, i imajući u vidu zaključke Vlade o potrebi sprovođenja mjera štednje“, do 31. januara 2013. godine sačini odgovarajuće izmjene i dopune finansijskih planova regulatornih tijela koje bi Skupština Crne Gore usvojila na svojoj prvoj redovnoj sjednici u 2013. godini. Nadalje, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet je zadužen da u saradnji sa Ministarstvom finansija predloži mjere za sistemsko definisanje zarada u regulatornim tijelima, upravljanje viškom prihoda nad rashodima, kao i ostale mjere u pravcu smanjivanja potrošnje, imajući u vidu da se moraju izmijeniti, odnosno dopuniti i postojeći zakoni koji definišu način funkcionisanja regulatornih tijela. Takođe je preporučeno da regulatorna tijela, u periodu dok ne stupe na snagu izmjene i dopune finansijskih planova za 2013. godinu, započnu sa internim mjerama racionalizacije i sprovedu potrebne aktivnosti kako bi se izmijenjeni finansijski planovi optimalno primijenili na način da se ne ugrožava redovno funkcionisanje i regulatorna uloga koju imaju regulatorna tijela i o istom obavijesti Odbor za ekonomiju, finansije i budžet do 20. januara 2013. godine.

Saglasno navedenom, Agencija za elektronske medije je dostavila Informaciju o preduzetim mjerama racionalizacije u Agenciji (akt broj 02 – 48/1 od 24.01.2013. godine) Skupštini Crne Gore – Odboru za ekonomiju, finansije i budžet. Njome je istaknuto da je Agencija za elektronske medije u drugoj polovini 2012. godine već sprovela mjere racionalizacije, koje su donijete na osnovu preporuke Vlade Crne Gore broj 06-861/4 od 12.07.2012. godine. U skladu sa tim, direktor Agencije je donio:

- odluku o utvrđivanju obračunske vrijednosti koeficijenta i startnog dijela zarade zaposlenih u bruto iznosima u Agenciji za elektronske medije čime je umanjena dotadašnja obračunska vrijednost koeficijenta za 5% (Odluka o utvrđivanju obračunske vrijednosti koeficijenta i startnog dijela zarade u bruto iznosima u Agenciji za elektronske medije, br. 02-708 od 17.07.2012.g.
- odluke da se zarade pomoćnika direktora – rukovodioca Sektora za pravne i ekonomske poslove i Sektora za monitoring, umanje za dodatnih 5% uz umanjenje koje važi za sve zaposlene u Agenciji, dakle za 10% (akti br. 02-709 i 02-710 od 17.07.2012.g.).

Takođe, Savjet Agencije za elektronske medije je donio sljedeće odluke:

- da se izvrši korekcija iznosa mjesečne naknade članovima Savjeta Agencije, počev od 01.07.2012.godine. Članom 31 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11 i 53/11) propisano da član Savjeta za rad u Savjetu ima pravo na mjesečnu naknadu u visini prosječne neto zarade zaposlenih u Agenciji u mjesecu koji prethodi isplati naknade. Imajući u vidu preporuku da se

umanje troškovi za zarade i naknade, Savjet je donio odluku da se mjesečna naknada za rad u Savjetu Agencije za elektronske medije utvrđuje u visini 85% prosječne neto zarade zaposlenih u Agenciji u mjesecu koji prethodi isplati naknade (akt br. 01-652 od 28.06.202.g.).

- da se zarada direktora Agencije umanju tako da se utvrđeni koeficijent za obračun zarade umanju za 15% tj. da se zarada direktora Agencije za elektronske medije utvrđuje na nivou od 85% iznosa dvije prosječne zarade zaposlenih u Agenciji u mjesecu koji prethodi isplati zarade (akt br. 01-652/1 od 28.06.2012.g.).

Dostavljenom Informacijom ukazano je na pokazatelje odgovornog odnosa Agencije u raspolaganju finansijskim sredstvima i limitiranja izdataka kao što su troškovi telefonskih usluga, izdaci za službene putovanja, reprezentaciju i ostale naknade zaposlenih i sl.

U toku 2013. godine, Agencija nastavlja da se krajnje odgovorno i racionalno ponaša prema raspoloživim finansijskim sredstvima. U tom smislu, iako su usvojenim Finansijskim planom za 2013. godinu bili predviđeni određeni mjesečni izdaci, Agencija je od početka ove godine nastavila sa primjenom pomenutih odluka o smanjivanju zarada i naknada kao i ostalih troškova. U sklopu toga, zarade zaposlenih u Agenciji su od januara 2013. godine, pored gore navedenih umanjenja, odlukom direktora Agencije dodatno umanjene tako što je obračunska vrijednost koeficijenta umanjena za još 5% (akt br. 02-58 od 24.01.2013.g.). Na taj način, zarade zaposlenih u Agenciji su umanjene za 10% u odnosu na nivo iz prve polovine 2012. godine.

Nakon razmatranja dostavljenih informacija, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet je upoznao Agenciju za elektronske medije sa svojim mišljenjima i sugestijama povodom zarada zaposlenih i naknada članova Savjeta. Takođe, Odbor je od Agencije zatražio da mu dostavi predlog izmjena finansijskog plana za 2013. godinu (revidirani plan) sa obrazloženjem radi njegovog usvajanja od strane Skupštine Crne Gore.

Imajući u vidu navedeno, sačinjen je REVIDIRANI FINANSIJSKI PLAN AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE ZA 2013. godinu. Ovaj dokument je priređen nakon detaljnog i sveobuhvatnog razmatranja dostavljenih mišljenja i sugestija Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, kao i ažuriranih podataka na kojima se inače zasniva finansijsko planiranje u Agenciji.

Polaznu osnovu za izradu revidiranog plana predstavlja Plan rada Agencije za 2013. godinu, sačinjen na osnovu nadležnosti i obaveza Agencije propisanih zakonskim okvirom za njen rad (usvojen od strane Skupštine Crne Gore u decembru 2012. godine). Osim toga, prilikom utvrđivanja plana prihoda pošlo se od troškova koje je Agencija za elektronske medije imala tokom 2012. godine uz dodatne izmjene visine troškova vezanih za pomenuta smanjenja zarada i naknada. Projekcije sadržane u planu oslanjaju se i na očekivanje da će Agencija, uprkos problemima sa kojima se suočava, uspjeti da naplati značajan dio sredstava fakturiranih u 2012. godini. Revidirani plan prepoznaje i činjenicu da je od usvajanja osnovne verzije plana u septembru 2012. godine, prestalo da važi ili je oduzeto nekoliko odobrenja za emitovanje tako da su projektovani prihodi po tom osnovu umanjeni. Takođe, revidirani plan predstavlja i pozitivan odgovor na učestale zahtjeve emitera da se preispita visina naknada za emitovanje.

Revidirani plan predviđa da u prihodima Agencije za elektronske medije visina godišnjih naknada za emitovanje čini manji dio ukupnih prihoda (48%), dok bi godišnje naknade za pružanje AVM usluge na zahtjev (52%) bile većinski izvor njenih preostalih prihoda.

Finansijskim planom projektovane su sve relevantne ekonomske kategorije (kvantitativno i kvalitativno) i utvrđene mjere za njihovo ostvarenje. Svrha ovog dokumenta je da se rezimiraju potrebe Agencije u 2013. godini i da se, primjenom metodologije za izradu plana prihoda koji će se ostvarivati kroz zakonom utvrđene izvore finansiranja, izvrši uravnoteženje prihoda i rashoda. Takođe, njime se odražava kompleksnost pretpostavki čije će ispunjenje uticati na finansiranje Agencije (ekonomsko-finansijske mogućnosti pružalaca AVM usluga da blagovremeno i redovno izmiruju obaveze po osnovu izdatih odobrenja, početak digitalizacije i eventualno sprovođenje javnih konkursa za dodjelu prava na korišćenje MUXa za digitalno emitovanje i javnih konkursa za dodjelu prava na korišćenje kapaciteta u MUXu).

PLAN PRIHODA

Finansijski plan Agencije za elektronske medije u 2013. godini bazira se prvenstveno na Zakonom propisanim izvorima finansiranja Agencije za elektronske medije i to:

- jednokratnim naknadama za registraciju pružalaca AVM usluga;
- godišnjim naknadama po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga (naknade za emitovanje, naknade za pružanje AVM usluge na zahtjev);
- drugim izvorima u skladu sa zakonom.

1) Naknade za registraciju pružalaca AVM usluga

Članom 44 Zakona o elektronskim medijima propisano je da pružalac AVM usluge plaća jednokratnu naknadu za registraciju, koja se utvrđuje na osnovu visine stvarnih troškova Agencije nastalih u postupku registracije.

Prema Pravilniku o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga, ova naknada se utvrđuje prema troškovima koji se odnose na izdavanje odobrenja za pružanje AVM usluga i upis u registar Agencije. Naknada za registraciju uplaćuje se bespovratno Agenciji prilikom preuzimanja dozvole i iznosi:

- za izdavanje odobrenja: 10% godišnje naknade;
- za produženje odobrenja: 5% godišnje naknade.

Prihodi po osnovu naknade za registraciju novih pružalaca AVM usluga nijesu projektovani iz sljedećih razloga:

- nije izvjesno da li će i kada biti raspisan jedan ili više konkursa za dodjelu prava na korišćenje radio-difuznih frekvencija odnosno ne može se predvidjeti broj zahtjeva za izdavanje odobrenja po osnovu takvog/ih postupaka kao ni dinamika njegovog/ih okončanja. Pošto se ova naknada može naplatiti tek prilikom izdavanja odobrenja, ne može se sa tačnošću predvidjeti mogući prihod po ovom osnovu;
- ne može se sa tačnošću predvidjeti broj zahtjeva za izdavanje odobrenja za emitovanje posredstvom sistema za distribuciju radio i TV programa bez upotrebe radio-difuznih frekvencija;
- iako bi se moglo očekivati da budu stvoreni uslovi za početak digitalnog TV emitovanja posredstvom prvog nacionalnog multipleksa, u ovom trenutku ne postoje objektivni parametri koji bi bili pouzdana osnova za planiranje javnog konkursa za dodjelu prava na kapacitet u prvom multipleksu, kao ni eventualni broj novih emitera.

2) Godišnje naknade po osnovu izdatih odobrenja za emitovanje (naknada za emitovanje)

Zakonom je propisano da se ove naknade utvrđuju na osnovu veličine zone pokrivanja prema broju stanovnika, atraktivnosti područja unutar zone pokrivanja, vrste elektronskog medija (radijskog ili televizijskog programa), platforme za emitovanje programa (sistemi zemaljske radio-difuzije, kablovski i MMDS sistemi, javne fiksne ili mobilne telekomunikacione mreže, satelitski distribicioni sistemi i druge mreže elektronskih komunikacija).

Prilikom izrade Plana, pošlo se od:

- podataka o pravima i obavezama prema izdatim odobrenjima za emitovanje. U odnosu na Plan koji je usvojen u decembru 2012. godine, revidirani plan uvažava činjenicu da je u međuvremenu prestalo da važi ili je oduzeto nekoliko odobrenja za emitovanje (TV Elmag, TV IN, NTV Orion, TV Ehoo, Radio Gorica, Radio Amigo,) dok su neki emiteri odustali od korišćenja radio-difuznih frekvencija (TV Atlas) i emitovanje nastavili samo kroz KDS/IPTV/DTH/MMDS sisteme;

- metodologije sadržane u Pravilniku o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga;
- vrijednosti Koeficijenta A koji predstavlja osnovicu za obračun godišnje naknade za emitovanje za 2013. godinu u iznosu od 2,150 €, što predstavlja umanjeno od 15% u odnosu na nivo koeficijenta iz 2012. godine. Umanjena vrijednost ovog parametra biće osnov za obračun naknada za emitovanje u drugom, trećem i četvrtom kvartalu 2013. godine, dok je za prvi kvartal već obračunata naknada sa vrijednošću koeficijenta od 2,500 €. Stvorenim uštedama i nastavkom krajnje racionalnog poslovanja, Agencija izlazi u susret zahtjevu komercijalnih emitera da se preispitaju i smanje naknade za emitovanje. Iako su ove naknade najmanje u regionu, Agencija pokazuje odgovoran odnos prema izuzetno teškoj situaciji u kojoj se nalaze elektronski mediji, nastaloj prvenstveno zbog ukidanja fondova za pospješivanje njihovog rada, sa jedne strane, i njihovog sporog prilagođavanja uslovima na tržištu, sa druge strane.

Prilikom projektovanja prihoda, uzeta su u obzir rješenja sadržana u Zakonu o digitalnoj radio-difuziji ("Sl. list Crne Gore", br. 34/11 i 31/12). Njegovim izmjenama iz juna 2012. godine predviđeno je da emiteri koji na dan njegovog stupanja na snagu imaju odobrenja za korišćenje frekvencija prestaju sa emitovanjem svojih televizijskih programa u analognoj tehnologiji najkasnije do 17. juna 2015. godine.

Odobrenja za emitovanje na dodijeljenim analognim TV kanalima su važila do 31. decembra 2012. godine. Imajući u vidu izmjene Zakona o digitalizaciji iz juna 2012. godine, Agencija za elektronske medije je produžila izdata odobrenja do 17. juna 2015. godine svim emiterima koji su podnijeli zahtjev za produženje i regulisali obaveze povodom naknade za emitovanje. Zbog toga su prihodi od TV emitovanja uz korišćenje analognih TV kanala ovih emitera projektovani za cijelu 2013. godinu.

Zakonom o digitalnoj radio-difuziji emiteri nijesu oslobođeni plaćanja naknade za emitovanje uz korišćenje kapaciteta MUX-a. To znači da, ako bi se izdala odobrenja za emitovanje posredstvom digitalne radio-difuzije, ovi subjekti bi trebali da počnu da plaćaju naknade i po ovom osnovu, što bi dodatno opteretilo poslovanje TV emitera u 2013. godini.

Kako nije sigurno kako će teći dinamika realizacije uslova za početak simulaksta posredstvom prvog MUX-a, planom nijesu predviđeni prihodi po ovom osnovu.

Treba imati u vidu da će prije početka obračuna naknada biti neophodno usvojiti izmjene i/ili dopune Pravilnika o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga tako da on uključi i model za obračun naknada za korišćenje ove platforme. Pri tome, treba sagledati i formulisati optimalno rješenje koje će prepoznati mogućnosti i ograničenja u korišćenju ove platforme ali i biti stimulatивно za prelazak sa analognog na digitalno emitovanje. Takođe, u radu na izmjenama i dopunama ovog pravilnika treba preispitati visinu, način utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za emitovanje uz korišćenje radio-difuznih frekvencija u odnosu sa ostalim platformama. Pri tome će se voditi računa da se stvore što povoljniji uslovi za dalji rad emitera i razvoj kvalitetne ponude na audiovizuelnom tržištu Crne Gore.

Dakle, revidiranim planom prihodi su projektovani na nivou koji je za 13,0% manji od onih u osnovnom planu s tim što je do smanjenja došlo zbog:

- smanjenja broja emitera (važićih odobrenja) i
- smanjenja vrijednosti koeficijenta A koji predstavlja osnovicu za obračun godišnje naknade za emitovanje za 15%.

3) Godišnje naknade po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev (naknade za pružanje AVM usluge na zahtjev)

Zakonom je propisano da se ove naknade utvrđuju na osnovu:

- fiksnog iznosa koji se utvrđuje na osnovu veličine područja na kojem se pružaju usluge, za period do kraja kalendarske godine u kojoj je započeto obavljanje djelatnosti, s tim što iznos naknade ne može biti veći od iznosa godišnje naknade za emitovanje za isto područje i

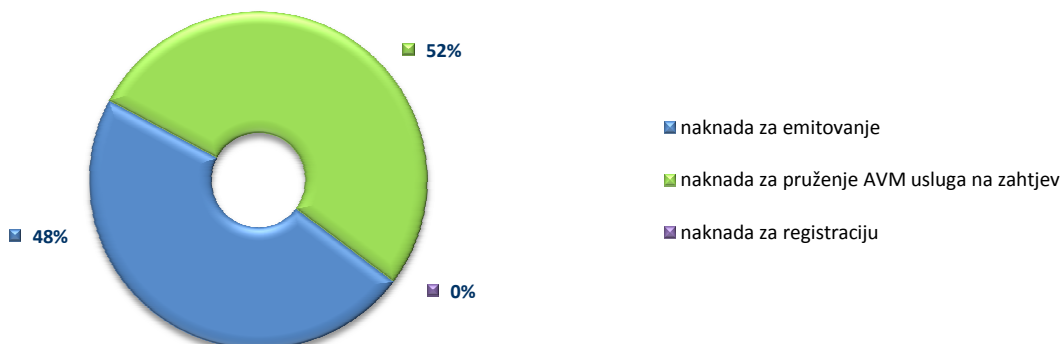
posredstvom iste platforme koja se koristi za pružanje usluge (sistemi zemaljske radio-difuzije, kablovski i MMDS sistemi, javne fiksne ili mobilne telekomunikacione mreže, satelitski distribicioni sistemi i druge mreže elektronskih komunikacija);

- godišnjeg prihoda pružaoca usluge ostvarenog po tom osnovu tokom prethodne kalendarske godine za tekuću godinu, s tim što iznos naknade ne može biti veći od 5% ovog prihoda.

Za potrebe obračuna ovih naknada pošlo se od sljedećih pretpostavki:

- podataka o pravima i obavezama prema izdatim odobrenjima za pružanje AVM usluge na zahtjev, posebno visini naknada za 2012. godinu;
- procenta od 2.9% godišnjeg prihoda pružaoca usluge ostvarenog po ovom osnovu tokom 2012. godine (od zakonom propisanih maksimalno 5%), što je na nivou iz 2012. godine.

PLANIRANI PRIHODI	Finansijski plan 2013 (verzija dec 2012)	REVIDIRANI FINANSIJSKI PLAN 2013			%
		PLANIRANI PRIHODI			
		mjesečni	polugodišnji	ukupni	
Naziv prihoda					
✧ naknada za registraciju	-	-	-	-	-
✧ naknada za emitovanje	487,872	30,948	185,690	371,381	-23.9
✧ naknada za pruženje AVM usluga na zahtjev	409,986	34,166	204,993	409,986	0.0
ukupno	897,858	65,114	390,683	781,367	-13.0

U strukturi planiranih prihoda za 2013. godinu, najznačajniju stavku predstavljaju prihodi od naknada za pruženje AVM usluga na zahtjev (52%), zatim slijede prihodi od naknada za emitovanje (48%). U odnosu na Plan usvojen u decembru 2012. godine došlo je do smanjenja učešća naknada za emitovanje u ukupnim prihodima Agencije sa 54% na 48%.

Takođe, na ukupnom nivou, projektovani (revidirani) prihodi su manji za 13.0% u odnosu na prihode iz osnovnog plana, odnosno za 116,491€.

PLAN RASHODA

Rashodi su usklađeni sa očekivanim obimom poslova i potrebom blagovremenog izvršavanja programskih aktivnosti Agencije i planirani su na osnovu detaljne procjene troškova koji su neophodni za njen rad, odnosno ostvarivanje zadataka utvrđenih u Programu rada za 2013. godinu. Takođe, rashodi su revidirani saglasno preporukama Skupštine Crne Gore, a nakon razmatranja datih mišljenja i sugestija Odbora za ekonomiju, finansije i budžet.

Strukturu projektovanih rashoda za redovno poslovanje čine:

- **bruto zarade zaposlenih.** Iskazuju se u bruto iznosu i obuhvataju: redovnu zaradu za obavljene rad u radno vrijeme za direktora i 19 zaposlenih (16 zaposlenih na neodređeno vrijeme i 3 zaposlena na

određeno vrijeme – dva u Sektoru za monitoring, jedan u Sektoru za pravne i ekonomske poslove). Uvažavajući preporuku Vlade Crne Gore o sprovođenju mjera za smanjivanje javne potrošnje, Savjet Agencije je počev od jula 2012. godine donio odluku o privremenoj korekciji zarade direktora Agencije na nivou 85% iznosa dvije prosječne neto zarade zaposlenih u Agenciji u mjesecu koji prethodi isplati zarade, umjesto ugovorom o radu definisanog nivoa od dvije prosječne zarade (akt br. 01-652 od 28.06.2012.g). Takođe, uvažavajući preporuku Vlade Crne Gore, direktor je donio odluku da se obračunska vrijednost koeficijenta zarada zaposlenih privremeno umanjuje za 5%, dok se zarada pomoćnika direktora umanjuje za 10%. U toku 2013. godine, Agencija je nastavila da se krajnje odgovorno i racionalno ponaša prema raspoloživim finansijskim sredstvima. U tom smislu, iako su usvojenim Finansijskim planom za 2013. godinu bili predviđeni određeni mjesečni izdaci, Agencija je od početka ove godine nastavila sa primjenom pomenutih odluka o smanjivanju zarada i naknada kao i ostalih troškova. U sklopu toga, zarade zaposlenih u Agenciji su od januara 2013. godine, pored gore navedenih umanjivanja, odlukom direktora Agencije dodatno umanjene tako što je obračunska vrijednost koeficijenta umanjena za još 5% (akt br. 02- 58 od 24.01.2013.g.). Na taj način, zarade zaposlenih u Agenciji su smanjene za 10% u odnosu na nivo iz prve polovine 2012. godine. U odnosu na Plan usvojen u decembru 2012. godine došlo je do smanjenja ovih troškova za 7.4%.

- **rashodi po osnovu naknada članova Savjeta.** Iskazuju se u bruto iznosu, definisani su Zakonom i Statutom Agencije. Uvažavajući preporuku Vlade Crne Gore o sprovođenju mjera za smanjivanje javne potrošnje, Savjet Agencije, počev od jula 2012. godine, donio je Odluku o privremenoj korekciji iznosa mjesečne naknade članovima Savjeta Agencije tako da ona iznosi 85% prosječne neto zarade zaposlenih u Agenciji. Troškovi po osnovu naknada članovima Savjeta za 2013. godinu projektovani su na nivou naknada iz januara 2013. godine odnosno u skladu sa usvojenim odlukama o smanjenju zarada zaposlenih u Agenciji i naknada članova Savjeta donesenih u toku 2012. Godine i početkom 2013. godine.

U odnosu na Plan usvojen u decembru 2012. godine ovi troškovi su smanjeni za 20.9%.

- **ostala primanja i naknade zaposlenih.** Iskazuju se u neto iznosu i sastoje se iz naknada prevoza zaposlenih, troškova zimnice i ostalih ličnih naknada utvrđenih zakonom odnosno Kolektivnim ugovorom Agencije za elektronske medije. U odnosu na Plan usvojen u decembru 2012. godine ovi troškovi su smanjeni za 6.2% (zbog smanjenja zarada);
- **rashodi za službena putovanja i članarine.** Obuhvataju troškove službenih putovanja u zemlji (prevoz, smještaj i dnevnice), troškove službenih putovanja u inostranstvo (prevoz, smještaj i dnevnice) i troškove članarina međunarodnim organizacijama. S obzirom na planirane aktivnosti (učesće u radu EPRA, AIB, Evropski audiovizuelni opservatorij, projekat SEE Digi.TV, projekat TV WEB, UNESCO-ve Radne grupe za medijsku statistiku, ...), kao i potrebe daljeg praćenja i usklađivanja sa međunarodnim propisima i praksom, realno je očekivati da će se tokom 2013. godine intenzivirati ove aktivnosti. U periodu od usvajanja osnovnog plana, Agencija je preuzela niz obaveza povodom učesća njenih predstavnika u aktivnostima radnih grupa za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračka poglavlja 10 i 28 (učesće na skrining i bilateralnim sastancima). Imajući u vidu da je realizacija tih troškova povezana sa dodatnim rashodima za službena putovanja, revidiranim planom nijesu projektovana smanjenja izdataka iz ove kategorije. Umjesto toga oni su zadržani na istom nivou a Agencija će preraspodjelom sredstava pokušati da obezbijedi pokrivanje svih neophodnih troškova i za ove namjene;
- **rashodi za materijal i usluge.** Obračunati su na osnovu prosječnih utrošaka određene vrste materijala u prethodnoj godini i očekivanog povećanja nivoa aktivnosti Agencije u 2013. godini. Osnovni elementi ove grupe troškova su: rashodi za kancelarijski materijal, reklamni materijal, sitan inventar, bankarske provizije, telefonske usluge, reprezentacija, premije osiguranja opreme i zaposlenih, poštanske usluge, naknade za ugovorene poslove. U odnosu na Plan usvojen u

decembru 2012. godine ovi troškovi su smanjeni za 17.1% (smanjeni planirani izdaci za reprezentaciju, troškove telefona, poštanske usluge, stručna usavršavanja zaposlenih).

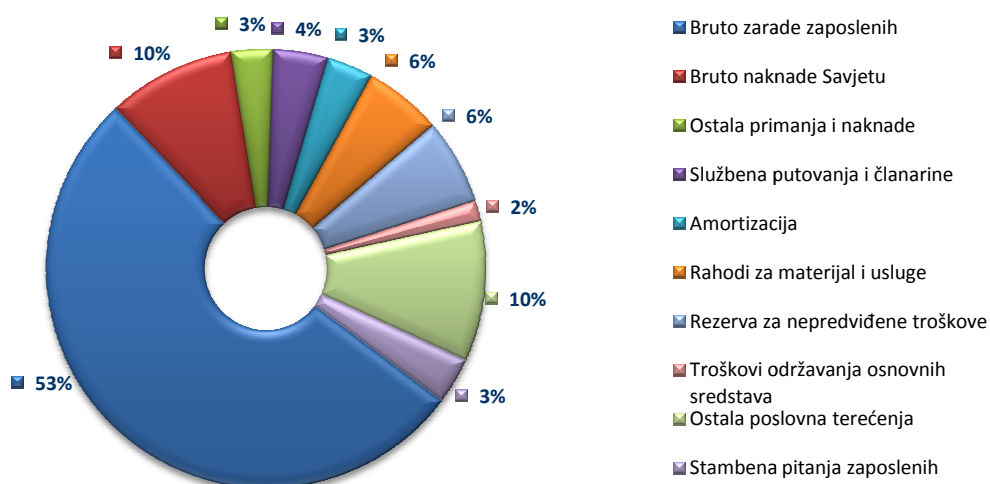
- **troškovi održavanja osnovnih sredstava.** Obuhvataju troškove za registraciju i održavanje vozila, gorivo i energiju, servis i popravke, usluge tekućeg održavanja osnovnih sredstava i materijala za tekuće održavanje. Baziraju se na prosječnim godišnjim izdacima za tekuće održavanje i planiranim ulaganjima. U odnosu na Plan usvojen u decembru 2012. godine ovi troškovi su smanjeni za 11.9% (smanjeni planirani izdaci za osiguranje i registraciju vozila, kao i servis i popravke vozila);
- **ostala poslovna terećenja.** Uključuju administrativne takse, pretplate stručnih informativnih časopisa i novina, izdatke za plaćanje revizije godišnjih finansijskih iskaza, ostale nematerijalne troškove, troškove oglašavanja u medijima. Trošak revizije je obavezan po Statutu Agencije, a obračunat je za usluge redovne revizije finansijskih iskaza u skladu sa međunarodnim standardima. U toku 2013. godine Agencija će sprovesti i pripremne aktivnosti oko organizacije sastanka EPRA koji će se održati u Crnoj Gori, kao i aktivnosti za obilježavanje deset godina od osnivanja Agencije za elektronske medije. U odnosu na Plan usvojen u decembru 2012. godine ovi troškovi su smanjeni za 43.59% (smanjeni planirani izdaci za pretplate stručnih informativnih časopisa i novina; nabavku računarske opreme i sofvera, planirana istraživanja tržišta AVM usluga, pripremu organizacije sastanka EPRA koji će se održati u Crnoj Gori, kao i aktivnosti za obilježavanje deset godina od osnivanja Agencije za elektronske medije, troškovi obezbjeđenja zgrade, sponzorstva i donacije, kao i redizajniranje i ažuriranje veb sajta).
- **sredstva za rješavanje stambenih potreba zaposlenih.** Odnose se na izdvajanje sredstava u iznosu od 25.000 €, po osnovu Ugovora sa CKB-om o kreditiranju zaposlenih radnika za rješavanje stambenih potreba subvencioniranjem dijela kamate, saglasno Pravilniku o rješavanju stambenih potreba zaposlenih u Agenciji za radio-difuziju;
- **ostali rashodi i rezerva.** Koriste se u slučaju nepredviđenih okolnosti i imaju za cilj povećanje finansijske stabilnosti i smanjenje posljedica u periodima kada su prilivi i izdaci neujednačeni.

Može se zaključiti da su u odnosu na Plan usvojen u decembru 2012. godine, projektovani (revidirani) rashodi smanjeni za 15.1% odnosno za 130,581€.

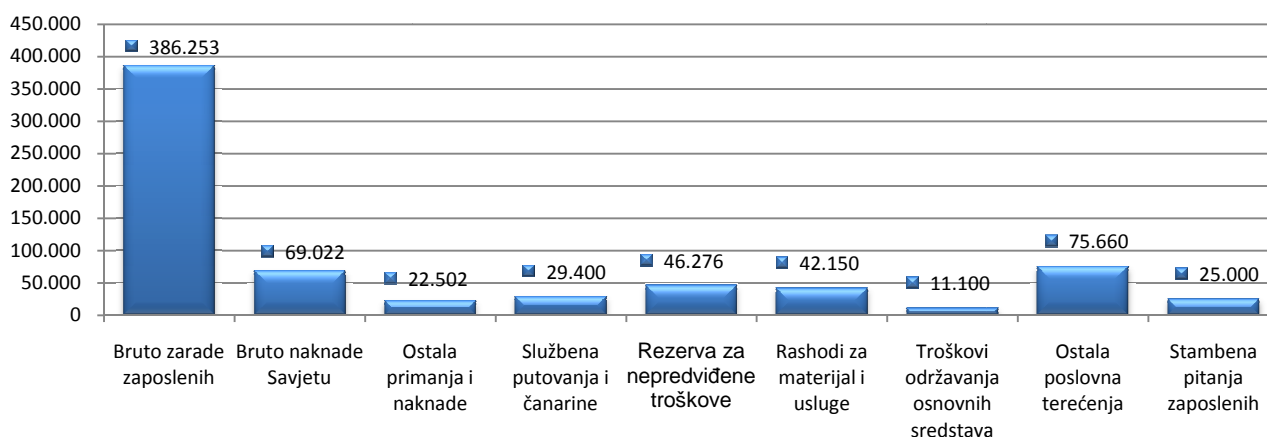
PLANIRANI RASHODI	2013	REVIDIRANI PLANIRANI RASHODI			%
		mjesečni	polugodišnji	ukupni	
I Bruto zarade zaposlenih					
✧ neto zarade zaposlenih	240,804	17,661	105,968	211,937	-12.0
✧ porez na zarade	35,572	3,578	21,467	42,934	20.7
✧ doprinos za obavezno PIO – zaposleni	59,287	4,503	27,017	54,034	-8.9
✧ doprinos za obav. zdrav. osig. – zaposleni	33,596	2,552	15,310	30,619	-8.9
✧ doprinos za osig. od nezap. – zaposleni	1,976	150	901	1,801	-8.9
✧ doprinos za obavezno PIO – poslodavac	21,738	1,651	9,906	19,812	-8.9
✧ doprinos za obav. zdrav. osig. – poslodav.	15,019	1,141	6,844	13,689	-8.9
✧ doprinos za osig. od nezaposl. – poslodav.	1,976	150	901	1,801	-8.9
✧ prirez na porez na zarade	5,336	537	3,220	6,440	20.7
✧ doprinos za Savez samostalnih sindikata	790	60	360	720	-8.8
✧ doprinos Fondu rada	790	60	360	720	-8.8
✧ doprinos za profesionalnu rehabilitaciju	386	145	872	1,745	352.0
ukupno	417,270	32,188	193,126	386,253	-7.4

// Bruto naknade Savjeta agencije					
✧ neto naknade Savjetu Agencije	58,604	3,690	22,142	44,284	-24.4
✧ porez na naknade	7,686	617	3,701	7,403	-3.7
✧ doprinosi za obavezno PIO – zaposleni	17,508	1,138	6,830	13,660	-22.0
✧ doprinosi za obav. zdrav. osig. – zaposleni	1,607	168	1,007	2,015	25.4
✧ doprinosi za obav. zdrav. osig. – poslodav.	718	46	275	551	-23.3
✧ prirez na porez na naknade	1,153	93	555	1,110	-3.7
ukupno	87,276	5,752	34,511	69,022	-20.9
/// Ostala primanja i naknade					
✧ troškovi prevoza zaposlenih	3,600	300	1,800	3,600	0.0
✧ troškovi zimnice	8,400	575	3,451	6,902	-17.8
✧ ostale naknade / pomoći	12,000	1,000	6,000	12,000	0.0
ukupno	24,000	1,875	11,251	22,502	-6.2
IV Službena putovanja i članarine					
✧ službena putovanja u zemlji	2,400	200	1,200	2,400	0.0
✧ službena putovanja u inostranstvo	20,000	1,667	10,000	20,000	0.0
✧ članarine za međunarodne organiz.	7,000	583	3,500	7,000	0.0
ukupno	29,400	2,450	14,700	29,400	0.0
V Rahodi za materijal i usluge					
✧ kancelarijski materijal	7,200	600	3,600	7,200	0.0
✧ sitan inventar	3,600	300	1,800	3,600	0.0
✧ reprezentacija	7,200	417	2,500	5,000	-30.6
✧ premije osiguranja zaposlenih	1,050	88	525	1,050	0.0
✧ ostale neproizvodne usluge	2,400	200	1,200	2,400	0.0
✧ provizije platnom prometu	3,000	250	1,500	3,000	0.0
✧ ostali porezi i doprinosi	2,400	200	1,200	2,400	0.0
✧ troškovi za telefone	7,200	458	2,750	5,500	-23.6
✧ poštanske usluge	3,600	250	1,500	3,000	-16.7
✧ ugovorene usluge	6,000	500	3,000	6,000	0.0
✧ stručna usavršavanja zaposlenih	7,200	250	1,500	3,000	-58.3
ukupno	50,850	3,513	21,075	42,150	-17.1
VI Troškovi održavanja osnovnih sredstava					
✧ osiguranje i registracija vozila	3,000	167	1,000	2,000	-33.3
✧ servis, popravke vozila	3,000	208	1,250	2,500	-16.7
✧ gorivo i mazivo	4,200	350	2,100	4,200	0.0
✧ tekuće održavanje osn. sredstava	2,400	200	1,200	2,400	0.0
ukupno	12,600	925	5,550	11,100	-11.9

VII Ostala poslovna terećenja					
✧ troškovi administrativnih taksi	1,200	100	600	1,200	0.0
✧ pretplate na čas, štamp, nov. agen.	7,200	500	3,000	6,000	-16.7
✧ troškovi reklame i propagande	15,000	417	2,500	5,000	-66.7
✧ troškovi revizije završnog računa	2,500	208	1,250	2,500	0.0
✧ ostali nematerijalni troškovi	3,600	300	1,800	3,600	0.0
✧ oglašavanje u medijima	3,360	280	1,680	3,360	0.0
✧ nabavka kancelarijske i računarske opreme (osavremenjavanje postojeće i nabavka nove)	10,000	1,250	7,500	15,000	50.0
✧ istraživanja tržišta AVM usluga	40,000	833	5,000	10,000	-75.0
✧ priprema sastanka EPRA-e i obilježavanje desetogodišnjice Agencije	20,000	833	5,000	10,000	-50.0
✧ troškovi obezbjeđenja zgrade	10,000	417	2,500	5,000	-50.0
✧ sponzorstva i donacije	10,000	583	3,500	7,000	-30.0
✧ kotizacije za seminare	2,000	167	1,000	2,000	0.0
✧ redizajniranje i ažuriranje web sajta	10,000	417	2,500	5,000	-50.0
ukupno	134,860	6,305	37,830	75,660	-43.9
VIII Stambena pitanja zaposlenih					
✧ obaveza po ugovoru	25,000	2,083	12,500	25,000	0.0
ukupno	25,000	2,083	12,500	25,000	0.0
IX Rezerva					
✧ 7% ukupnog budžeta	54,688	3,856	23,138	46,276	-15.4
ukupno	54,688	3,856	23,138	46,276	-15.4
X Amortizacija					
✧ amortizacija osnovnih sredstava	27,000	2,083	12,500	25,000	-7.4
ukupno	27,000	2,083	12,500	25,000	-7.4
UKUPNI RASHODI	862,944	61,030	366,182	732,363	-15.1

U strukturi planiranih rashoda u 2013. godini najznačajniju stavku predstavljaju bruto zarade zaposlenih (53%), zatim slijede ostala poslovna terećenja (10%), bruto naknade Savjetu (9%), rezerva za nepredviđene troškove (6%), rashodi za materijal i usluge (6%), troškovi za službena putovanja i članarine (4%), stambena pitanja zaposlenih (3%), troškovi za ostala primanja i naknade (3%), amortizacija (3%) i troškovi održavanja osnovnih sredstava (2%).

PLAN INVESTICIJA

Imajući u vidu potrebu stvaranja savremenih i efikasnih uslova za obavljanje nadležnosti Agencije, u toku 2013. godine se planira realizacija investicionih aktivnosti koja se odnosi na opremanje Sektora za monitoring.

Za potrebe Sektora za monitoring u narednoj godini planira se nabavka softvera kojim će se obezbijediti 24 časovno praćenje i arhiviranje snimljenih programskih sadržaja elektronskih medija u Crnoj Gori direktno ili posredstvom distributivnih sistema (KDS, MMDS, IPTV i DTH). U tu svrhu neophodno je nabaviti i adekvatnu opremu koja će tehnički podržati navedeni softver.

Imajući u vidu nadležnost Agencije vezane za praćenje ispunjenja obaveza koje se odnose na programske kvote (evropska AVM djela, djela nezavisne produkcije) biće neophodno organizovati i uspostaviti sistem za prikupljanje, čuvanje i obradu neophodnih podataka.

Sve ove obaveze prepoznate su od strane Evropske komisije kroz godišnje Izveštaje o progresu Crne Gore. Tako je Izveštajem o napretku Crne Gore za 2011. godinu ukazano: „Dobar napredak je ostvaren u oblasti audiovizuelne politike, naročito u smislu usklađivanja sa *acquis-em*. Agencija za elektronske medije je osnažena, *ali njen kapacitet da efikasno prati tržište ostaje neadekvatan.*“ Takođe, Izveštajem o napretku Crne Gore za 2012. godinu je istaknuto: „*Usvojene su izmjene i dopune Zakona o elektronskim medijima prema kojima je Agencija za elektronske medije dužna da dostavi svoje operativne i finansijske planove i izveštaje Skupštini na odobrenje. Ovim se jasno podriva nezavisnost Agencije. Iako je Agencija za elektronske medije neznatno unaprijedila svoje kapacitete za praćenja medija, i dalje ne uspijeva da ih prati izvan glavnog grada.*“

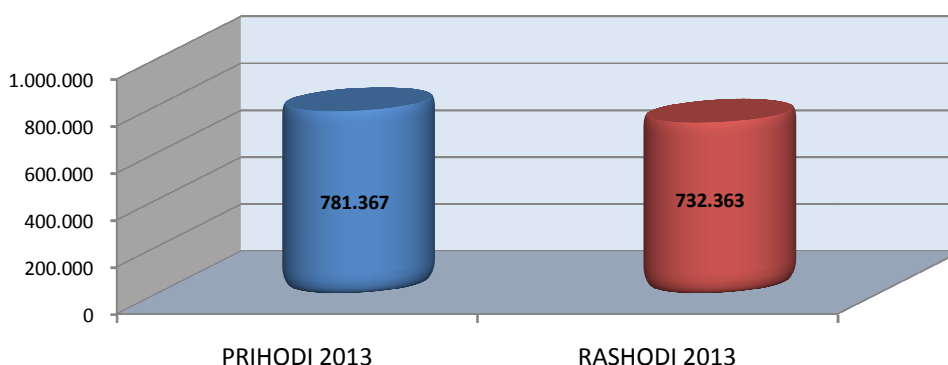
X	Sektor za monitoring	
	◇ oprema za monitoring i arhiviranje programskih sadržaja	100,000 €
	ukupno	100,000 €

S obzirom da se radi o specifičnoj nabavci gdje je teško jasno i precizno unaprijed predvidjeti tržišne uslove za nabavku navedene opreme, sredstva za ovu namjenu će se postepeno obezbijediti iz akumuliranog viška prihoda nad rashodima, sredstava rezervi i uz podršku donacija međunarodnih organizacija i institucija.

REZIME

U postupku izrade revidiranog finansijskog plana Agencije za 2013. godinu pošlo se od predviđanja da će uslovi finansiranja i dalje biti pod snažnim uticajem opštih ekonomskih prilika, kao i da se Agencija suočava sa problemom zbog kašnjenja u naplati prihoda od naknada za emitovanje. U takvim okolnostima sagledane su objektivne mogućnosti za ostvarenje realnog nivoa prihoda kojim se mogu alimentirati planirani rashodi.

U 2013. godini Agencija za elektronske medije planira ukupne (revidirane) prihode u iznosu **781,367 €**. Planirani (revidirani) rashodi iznose **732,363 €** i manji su od planiranih prihoda za **49,003 €**.

Planirani prihodi od naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga i ostalih prihoda omogućavaju da se u cjelini pokriju planirani rashodi što je i cilj finansijskog poslovanja Agencije. U tim projekcijama moguće je realizovati planske zadatke osnovne djelatnosti Agencije koje se odnose na ostvarivanje regulatorne funkcije u audiovizuelnom medijskom sektoru.

Iako je bilo predviđeno Zakonom o elektronskim medijima da će se riješiti pitanje trajnog smještaja Agencije, do realizacije tih aktivnosti nije došlo a nije izvjesno da li će Vlada CG, u skladu sa obavezama propisanim Zakonom, realizovati svoju obavezu po osnovu obezbjeđenja prostornih uslova za rad Agencije. Imajući to u vidu u toku 2013. godine Agencija će se suočiti sa odlukom da pristupi rješavanju ovog pitanja angažovanjem kreditnih sredstava.

Polazeći od obaveza koje proizilaze iz procesa stabilizacije i pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji kao i obaveza preuzetih u okviru Savjeta Evrope, u 2013. godini već su intenzivirane aktivnosti oko procesa digitalizacije i dalje harmonizacije regulatornog okvira sa međunarodnim standardima. Taj proces zahtijevaće intenzivnija ulaganja u stručno usavršavanje zaposlenih u Agenciji i angažovanje stručnih konsultanata iz zemlje i inostranstva. I po ovom osnovu će se koristiti uglavnom sredstva Agencije dok se samo u manjem obimu očekuje podrška međunarodnih organizacija (EU - SEE Digi.TV, OEBS – obuka osoblja).

U cilju ostvarenja finansijskog plana Agencije i obezbjeđenja stabilnog funkcionisanja sektora u cjelini neophodno je:

1. stvoriti uslove za dosljednu primjenu Zakona o elektronskim medijima u dijelu koji se odnosi na stabilnost izvora finansiranja Agencije iz naknada za emitovanje i naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev;
2. sagledati mogućnost i raspisati javni konkurs za dodjelu prava na raspoložive frekvencijske resurse;
3. riješiti problem neizmirenih obaveza od strane emitera putem zakonom propisanih mjera. Neophodno je primijeniti sistem mjera i postupaka naplate fakturisanih prihoda od emitera koji

ne izmiruju redovno svoje obaveze (od opomena do krajnje mogućnosti: ukidanja – suspenzije odobrenja za emitovanje);

4. pridržavati se jasno definisanih procedura za administrativno poslovanje i računovodstveno – finansijske poslove.

Da bi se obezbijedila realizacija Revidiranog finansijskog plana neophodno je:

1. praćenje finansijskih uslova poslovanja, sa aspekta održavanja likvidnosti;
2. mjesečno analizirati prihode i rashode, kao instrumente kontrole uspjeha;
3. vršiti stalnu internu kontrolu ekonomičnosti poslovanja.

DIREKTOR
Abaz Beli Džafić